

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 10C/65/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222203329
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Szalaiová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2222203329.1

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v sporovej veci žalobkyne: T. F., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX X. XXX, zastúpenej splnomocnencom: P. B. K., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXX/X, XXX XX B., proti žalovanému: K. F., nar. X.X.XXXX, bytom Z.. Q. XXX/XX, XXX XX L. Q., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov **n e p r i z n á v a.**
- II. Súd konanie **z a s t a v u j e.**
- III. Žiadnej zo strán sporu sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 7.10.2022 domáhala voči žalovanému o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.
2. Súčasťou žaloby žalobkyne vo veci samej bol aj jej návrh na oslobodenie od povinnosti platenia súdnych poplatkov. Uvedený návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov bol podaný na príslušnom tlačive. Dňa 7.11.2022 bola žalobkyňa zo strany súdu vyzvaná, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy preukázala skutočnosti uvádzané v predložennom tlačive na oslobodenie od súdnych poplatkov relevantnými listinnými dôkazmi alebo inými hmotnoprávnymi podkladmi, inak jej súd nemusí oslobodenie od platenia súdnych poplatkov priznať. Súd uvedenú výzvu doručil žalobkyni cestou jej splnomocneného zástupcu dňa 22.11.2022.
3. Podľa § 254 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „C.s.p.“), súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.
4. Podľa § 254 ods. 2 C.s.p., súd priznané oslobodenie od súdneho poplatku kedykoľvek počas konania odníme, a to i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku.
5. Predpokladom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súdom sú pomery strany odôvodňujúce priznanie oslobodenia. Pod pojmom pomery zákon chápe majetkové pomery žiadateľa (v prípade fyzickej osoby tiež rodinné, sociálne a zdravotné pomery), majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej či prechodnej povahy a odôvodňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti (v prípade žiadosti o čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov) nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemožno spravodlivo žiadať. Objektívny nedostatok finančných prostriedkov, resp. iného majetku by nemal spôsobovať nemožnosť domôcť sa svojho práva na súde. Súd môže hodnotiť oprávnenosť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov len v rozsahu ustanovenom v § 254 ods. 1 C.s.p.. Ak by súd svoje rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdneho

poplatku oprel o iné dôvody, išlo by o svojvoľný výklad ustanovenia § 254 ods. 1 C.s.p. zo strany súdu, a to z dôvodu nerešpektovania jeho znenia. Oproti doterajšej právnej úprave v ustanovení § 138 OSP už nová právna úprava nevyžaduje, aby okrem pomerov odôvodňujúcich priznanie oslobodenia išlo kumulatívne o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Taktiež už absentuje úprava, v zmysle ktorej by sa priznané oslobodenie vzťahovalo na celé konanie, ak súd nerozhodne inak, a nie je ani explicitne ustanovené, že priznané oslobodenie od súdnych poplatkov má spätnú účinnosť (možnosť priznania spätnej účinnosti Civilný sporový poriadok umožňuje len pri odňatí oslobodenia podľa odseku 2 komentovaného ustanovenia). Dôvodová správa k uvedenému ustanoveniu konštatuje, že sa v ňom plne rozvíja princíp arbitrárneho poriadku, preto táto úprava nešpecifikuje pomery na podrobnejšie kritériá (majetkové, sociálne, atď.), ale ponecháva na sudcov, ako všeobecne nastavené kritérium vyhodnotí. Súd o priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov výlučne rozhoduje iba na návrh strany sporu a nie z úradnej moci. Je preto na strane, ktorá oslobodenie od platenia súdnych poplatkov žiada, aby preukázala a predložila všetky doklady, dôležité pre takéto rozhodnutie. Dôkazné bremeno nesie strana, ktorá žiada o oslobodenie a je preto povinná preukázať všetky okolnosti dôležité pre rozhodovanie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Je preto potrebné v záujme žiadateľa, aby svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery preukázal.

6. Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 179/2010 zo dňa 8. apríla 2010 konštatoval, že ak žiadateľ o oslobodenie uvádza, že jeho pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia, pretože aktuálne nemá k dispozícii v krátkom čase potrebnú značnú sumu finančných prostriedkov, je v jeho záujme súdu poskytnúť potrebné údaje o výške jeho momentálne dostupných voľných (disponibilných) finančných prostriedkov a tieto údaje v rámci možností dôkazmi aspoň spravdepodobniť. Ak tak žiadateľ neurobí, znamená to, že neuniesol dôkazné bremeno vyplývajúce z jeho žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

7. Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 8Sžf/60/2013 zo dňa 20. augusta 2014 ďalej konštatoval, že vychádzajúc tak z jazykového výkladu zákonného ustanovenia (teraz § 254 C.s.p. - pozn. autora), ako aj zo zásady rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania, deklarovanej taktiež Európskym súdom pre ľudské práva, zákon nerozlišuje medzi subjektmi podnikateľskými a nepodnikateľskými. Oprávnenosť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov preto súd hodnotí z hľadiska splnenia zákonných podmienok, pričom vychádza zo skutočností preukázaných žiadateľom. O oslobodení od súdnych poplatkov súd rozhoduje na návrh účastníka konania, ku ktorému je tento povinný pripojiť listinné dôkazy, deklarujúce jeho majetkové pomery. Majetkové pomery účastníka nemožno považovať za skutočnosť všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti a konanie o oslobodenie od súdneho poplatku nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Je preto výlučne na strane, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám preukázal. Nemožno prihliadať na počet súdnych konaní, ktorých je poplatník stranou. Bez riadneho preukázania finančných a majetkových pomerov táto skutočnosť sama osebe nemôže odôvodniť iné než zamietavé rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov.

8. Žalobkyňa predložila vyplnené tlačivo, ktorého vzor je uverejnený na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, avšak k predmetnému tlačivu napriek výzve súdu nepredložila žiadne listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, ako aj vyššie uvedených skutočností konštatuje, že žalobkyňa nespĺnila podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že svoje nepriaznivé sociálne a majetkové pomery odôvodňujúce priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žiadnym spôsobom nepreukázala. Súd dodáva, že samotná skutočnosť, že žiadateľ o oslobodenie nemá dostatok disponibilných finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania nie sú určované len finančnou hotovosťou, resp. stavom na bankových účtoch, ale jeho celkovou majetkovou situáciou. V intenciách vyššie uvedených skutočností preto súd konštatuje, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno vyplývajúce z jej povinnosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala, že by spĺňala predpoklady na oslobodenie od súdneho poplatku uvedené v § 254 ods. 1 C.s.p.. Z toho dôvodu súd návrhu žalobkyne nevyhovel a nepriznal jej oslobodenie od súdneho poplatku tak, ako je to uvedené v I. výrokovej časti tohto uznesenia.

9. Podľa § 145 ods. 1 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Žalobkyňa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.11.2022 prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu oznámila, že žalobu voči žalovanému berie späť v celom rozsahu, nakoľko sporové strany uzavreli mimosúdnu dohodu.

12. Vzhľadom k späťvzatiu žaloby v celom rozsahu súd zastavil predmetné konanie podľa § 145 ods. 1 C.s.p. tak, ako to je uvedené v II. výrokovej časti tohto uznesenia. Prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby tunajší súd nezisťoval, nakoľko k späťvzatiu žaloby došlo pred nariadením predbežného prejednanie sporu, resp. pojednávania.

13. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

14. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v danom prípade platí, že žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť, a to z dôvodu uzavretia mimosúdnej dohody, ktorou sa sporné nároky strán sporu mimosúdne urovnali. Súd má za to, že nie je možné jednoznačne určiť, ktorá zo sporových strán procesne zavinila zastavenie konania, nakoľko konanie sa zastavilo po vzájomnej dohode strán sporu mimosúdne urovnať svoje sporné nároky. Preskúmaním obsahu súdneho spisu bolo tiež zistené, že žalobkyňa ani žalovaný si neuplatnili žiadnu náhradu trov konania, pričom im žiadne trovy konania preukázateľne ani nevznikli s tým, že žalovanému t. č. ešte nebola doručená ani samotná žaloba. Z uvedeného súd dospel k záveru, že si žalobkyňa ani žalovaný neuplatnili žiadnu náhradu trov konania. V zmysle uvedených skutočností tunajší súd rozhodol v zmysle § 257 C.s.p. a žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal tak, ako je uvedené v III. výrokovej časti tohto uznesenia.

17. Súd navyiac dodáva, že žalobkyni nebol vyrubený súdny poplatok za podanú žalobu vzhľadom k podanej žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Následne síce nebolo žalobkyni priznané oslobodenie, avšak súd súdny poplatok vzhľadom na späťvzatie žaloby a zastavenie konania nevyrubil. Podľa názoru tunajšieho súdu by nebolo hospodárne vyrubiť súdny poplatok v tomto štádiu konania, kedy by sa mal následne z dôvodu späťvzatia žaloby pred prvým pojednávaním vo veci samej žalobkyni po krátení vrátiť.

Poučenie:

Proti výroku o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku odvolanie nie je prípustné. /§ 355, § 357 C.s.p./.

Proti výroku o zastavení konania môže podať ten, v koho neprospech bolo vydané, odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia /§ 357 písm. a) C.s.p./.

Proti výroku o nároku na náhradu trov konania môže podať ten, v koho neprospech bolo vydané, odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia /§ 357 písm. m) C.s.p./.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)

a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ust. § 365 ods. 1 C.s.p., ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.